

Zaawansowane programowanie w C++

Michał Tanaś, PhD

Adam Mickiewicz University, Faculty of Physics

<http://www.amu.edu.pl/~mtanas>

Michal.Tanas@amu.edu.pl

Programy wielowątkowe – IPC

IPC – System V Inter-Process Communication

- Standard komunikacji pomiędzy procesami/wątkami stworzony przez AT&T w 1983
- Umożliwia komunikację pomiędzy wątkami lub niezależnymi procesami.
- Dostępny dla większości Unixów (może wymagać driverów w jądrze).

Programy wielowątkowe – IPC

IPC – System V Inter-Process Communication

- Standard komunikacji pomiędzy procesami/wątkami stworzony przez AT&T w 1983
- Umożliwia komunikację pomiędzy wątkami lub niezależnymi procesami.
- Dostępny dla większości Unixów (może wymagać driverów w jądrze).

Programy wielowątkowe – IPC

IPC – System V Inter-Process Communication

- Standard komunikacji pomiędzy procesami/wątkami stworzony przez AT&T w 1983
- Umożliwia komunikację pomiędzy wątkami lub niezależnymi procesami.
- Dostępny dla większości Unixów (może wymagać driverów w jądrze).

Programy wielowątkowe – IPC

IPC – podstawowe zasady

- Obiekty IPC istnieją **niezależnie** od procesów.
- Obiekty IPC są identyfikowane przez unikalny klucz.
- Obiekty IPC posiadają prawa dostępu identyczne jak pliki.
- Możliwe jest dokonywanie operacji na obiektach IPC przy pomocy programów narzędziowych z poziomu shella (`ipcs`, `ipcrm`).
- IPC określa standard komunikacji pomiędzy wątkami, same wątki trzeba utworzyć przy pomocy `fork` lub `clone`.

Programy wielowątkowe – IPC

IPC – podstawowe zasady

- Obiekty IPC istnieją **niezależnie** od procesów.
- Obiekty IPC są identyfikowane przez unikalny klucz.
- Obiekty IPC posiadają prawa dostępu identyczne jak pliki.
- Możliwe jest dokonywanie operacji na obiektach IPC przy pomocy programów narzędziowych z poziomu shella (`ipcs`, `ipcrm`).
- IPC określa standard komunikacji pomiędzy wątkami, same wątki trzeba utworzyć przy pomocy `fork` lub `clone`.

Programy wielowątkowe – IPC

IPC – podstawowe zasady

- Obiekty IPC istnieją **niezależnie** od procesów.
- Obiekty IPC są identyfikowane przez unikalny klucz.
- Obiekty IPC posiadają prawa dostępu identyczne jak pliki.
- Możliwe jest dokonywanie operacji na obiektach IPC przy pomocy programów narzędziowych z poziomu shella (`ipcs`, `ipcrm`).
- IPC określa standard komunikacji pomiędzy wątkami, same wątki trzeba utworzyć przy pomocy `fork` lub `clone`.

Programy wielowątkowe – IPC

IPC – podstawowe zasady

- Obiekty IPC istnieją **niezależnie** od procesów.
- Obiekty IPC są identyfikowane przez unikalny klucz.
- Obiekty IPC posiadają prawa dostępu identyczne jak pliki.
- Możliwe jest dokonywanie operacji na obiektach IPC przy pomocy programów narzędziowych z poziomu shella (`ipcs`, `ipcrm`).
- IPC określa standard komunikacji pomiędzy wątkami, same wątki trzeba utworzyć przy pomocy `fork` lub `clone`.

Programy wielowątkowe – IPC

IPC – podstawowe zasady

- Obiekty IPC istnieją **niezależnie** od procesów.
- Obiekty IPC są identyfikowane przez unikalny klucz.
- Obiekty IPC posiadają prawa dostępu identyczne jak pliki.
- Możliwe jest dokonywanie operacji na obiektach IPC przy pomocy programów narzędziowych z poziomu shella (`ipcs`, `ipcrm`).
- IPC określa standard komunikacji pomiędzy wątkami, same wątki trzeba utworzyć przy pomocy `fork` lub `clone`.

Programy wielowątkowe – IPC

IPC – udostępniane mechanizmy:

- msg – kolejki komunikatów (POSIX Message Queues)
- shm – współdzielone segmenty pamięci (Shared Memory Segments)
- sem – semafony (Semaphores)

Programy wielowątkowe – IPC

IPC – udostępniane mechanizmy:

- msg – kolejki komunikatów (POSIX Message Queues)
- shm – współdzielone segmenty pamięci (Shared Memory Segments)
- sem – semafony (Semaphores)

Programy wielowątkowe – IPC

IPC – udostępniane mechanizmy:

- msg – kolejki komunikatów (POSIX Message Queues)
- shm – współdzielone segmenty pamięci (Shared Memory Segments)
- sem – semafony (Semaphores)

Programy wielowątkowe – IPC/msg

Kolejki komunikatów:

- Umożliwiają przesyłanie komunikatów pomiędzy wątkami lub procesami.
- Udostępniają funkcjonalność podobną do Unix Domain Sockets.

Programy wielowątkowe – IPC/msg

Kolejki komunikatów:

- Umożliwiają przesyłanie komunikatów pomiędzy wątkami lub procesami.
- Udostępniają funkcjonalność podobną do Unix Domain Sockets.

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgget(key_t key, int fl);
```

Tworzy lub udostępnia istniejącą kolejkę komunikatów.

- Zwraca lokalny identyfikator kolejki komunikatów o globalnym kluczu `key`.
- Maski bitowe parametru `fl`:
 - `IPC_CREAT` – utworzenie nowej kolejki (domyślnie: udostępnienie istniejącej)
 - można podać maskę praw dostępu w postaci liczby ósemkowej (np. `0660`).

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgget(key_t key, int fl);
```

Tworzy lub udostępnia istniejącą kolejkę komunikatów.

- Zwraca lokalny identyfikator kolejki komunikatów o globalnym kluczu key.
- Maski bitowe parametru fl:
 - IPC_CREAT – utworzenie nowej kolejki (domyślnie: udostępnienie istniejącej)
 - można podać maskę praw dostępu w postaci liczby ósemkowej (np. 0660).

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgget(key_t key, int fl);
```

Tworzy lub udostępnia istniejącą kolejkę komunikatów.

- Zwraca lokalny identyfikator kolejki komunikatów o globalnym kluczu key.
- Maski bitowe parametru fl:
 - **IPC_CREAT** – utworzenie nowej kolejki (domyślnie: udostępnienie istniejącej)
 - można podać maskę praw dostępu w postaci liczby ósemkowej (np. 0660).

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgget(key_t key, int fl);
```

Tworzy lub udostępnia istniejącą kolejkę komunikatów.

- Zwraca lokalny identyfikator kolejki komunikatów o globalnym kluczu key.
- Maski bitowe parametru fl:
 - IPC_CREAT – utworzenie nowej kolejki (domyślnie: udostępnienie istniejącej)
 - można podać maskę praw dostępu w postaci liczby ósemkowej (np. 0660).

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
struct msgbuf {  
    long mtype;  
    char mtext[max_dl_komunikatu];  
};
```

Struktura msgbuf służy do przechowywania komunikatu

- mtype – typ komunikatu, liczba całkowita dodatnia
- mtext – treść komunikatu
- max_dl_komunikatu – dowolna, ale zdefiniowana z góry.

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
struct msgbuf {  
    long mtype;  
    char mtext[max_dl_komunikatu];  
};
```

Struktura msgbuf służy do przechowywania komunikatu

- mtype – typ komunikatu, liczba całkowita dodatnia
- mtext – treść komunikatu
- max_dl_komunikatu – dowolna, ale zdefiniowana z góry.

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
struct msgbuf {  
    long mtype;  
    char mtext[max_dl_komunikatu];  
};
```

Struktura msgbuf służy do przechowywania komunikatu

- mtype – typ komunikatu, liczba całkowita dodatnia
- mtext – treść komunikatu
- max_dl_komunikatu – dowolna, ale zdefiniowana z góry.

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgsnd(int id, msgbuf *m,  
           size_t s, int fl);
```

Funkcja msgsnd wysyła komunikat.

- id – lokalny identyfikator kolejki
- m – komunikat
- s – wielkość pola mtext w zmiennej m

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgsnd(int id, msgbuf *m,  
           size_t s, int fl);
```

Funkcja msgsnd wysyła komunikat.

- id – lokalny identyfikator kolejki
- m – komunikat
- s – wielkość pola mtext w zmiennej m

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgsnd(int id, msgbuf *m,  
           size_t s, int fl);
```

Funkcja msgsnd wysyła komunikat.

- id – lokalny identyfikator kolejki
- m – komunikat
- s – wielkość pola mtext w zmiennej m

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgsnd(int id, msgbuf *m,  
           size_t s, int fl);
```

Maski bitowe parametru fl:

- **IPC_NOWAIT** – w przypadku braku wolnego miejsca w kolejce natychmiastowy powrót z **errno==EAGAIN**
- zachowanie domyślne – zawieszenie wykonywania wątku do czasu aż w kolejce zwolni się miejsce dla komunikatu

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgsnd(int id, msgbuf *m,  
           size_t s, int fl);
```

Maski bitowe parametru fl:

- `IPC_NOWAIT` – w przypadku braku wolnego miejsca w kolejce natychmiastowy powrót z `errno==EAGAIN`
- zachowanie domyślne – zawieszenie wykonywania wątku do czasu aż w kolejce zwolni się miejsce dla komunikatu

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgrcv(int id, msgbuf *m,  
           size_t s, int typ, int fl);
```

Funkcja msgrcv odbiera komunikat.

- id – lokalny identyfikator kolejki
- m – bufor w którym zostanie zapisany komunikat
- s – wielkość pola mtext w zmiennej m

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgrcv(int id, msgbuf *m,  
           size_t s, int typ, int fl);
```

Funkcja msgrcv odbiera komunikat.

- id – lokalny identyfikator kolejki
- m – bufor w którym zostanie zapisany komunikat
- s – wielkość pola mtext w zmiennej m

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgrcv(int id, msgbuf *m,  
           size_t s, int typ, int fl);
```

Funkcja msgrcv odbiera komunikat.

- id – lokalny identyfikator kolejki
- m – bufor w którym zostanie zapisany komunikat
- s – wielkość pola mtext w zmiennej m

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgrcv(int id, msgbuf *m,  
           size_t s, int typ, int fl);
```

Argument `typ` – typ oczekiwanego komunikatu

- 0 – pierwszy komunikat w kolejce
- $x > 0$ – pierwszy komunikat typu x
- $x > 0$ i ustawiony bit `MSG_EXCEPT` w argumencie `fl` – pierwszy komunikat typu różnego od x .
- $x < 0$ – pierwszy komunikat typu $|x|$ lub niższego

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgrcv(int id, msgbuf *m,  
           size_t s, int typ, int fl);
```

Argument **typ** – typ oczekiwanego komunikatu

- 0 – pierwszy komunikat w kolejce
- $x > 0$ – pierwszy komunikat typu x
- $x > 0$ i ustawiony bit `MSG_EXCEPT` w argumencie `fl` – pierwszy komunikat typu różnego od x .
- $x < 0$ – pierwszy komunikat typu $|x|$ lub niższego

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgrcv(int id, msgbuf *m,  
           size_t s, int typ, int fl);
```

Argument **typ** – typ oczekiwanego komunikatu

- 0 – pierwszy komunikat w kolejce
- $x > 0$ – pierwszy komunikat typu x
- $x > 0$ i ustawiony bit **MSG_EXCEPT** w argumencie **fl** – pierwszy komunikat typu różnego od x .
- $x < 0$ – pierwszy komunikat typu $|x|$ lub niższego

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgrcv(int id, msgbuf *m,  
           size_t s, int typ, int fl);
```

Argument **typ** – typ oczekiwanego komunikatu

- 0 – pierwszy komunikat w kolejce
- $x > 0$ – pierwszy komunikat typu x
- $x > 0$ i ustawiony bit `MSG_EXCEPT` w argumencie `fl` – pierwszy komunikat typu różnego od x .
- $x < 0$ – pierwszy komunikat typu $|x|$ lub niższego

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgrcv(int id, msgbuf *m,  
           size_t s, int typ, int fl);
```

Maski bitowe parametru fl:

- **IPC_NOWAIT** – w przypadku braku odpowiedniego komunikatu natychmiastowy powrót z `errno==ENOMSG`
- zachowanie domyślne – zawieszenie wykonywania wątku do czasu nadejścia odpowiedniego komunikatu (lub usunięcia kolejki z systemu).

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgrcv(int id, msgbuf *m,  
           size_t s, int typ, int fl);
```

Maski bitowe parametru fl:

- `IPC_NOWAIT` – w przypadku braku odpowiedniego komunikatu natychmiastowy powrót z `errno==ENOMSG`
- zachowanie domyślne – zawieszenie wykonywania wątku do czasu nadejścia odpowiedniego komunikatu (lub usunięcia kolejki z systemu).

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgrcv(int id, msgbuf *m,  
           size_t s, int typ, int fl);
```

Maski bitowe parametru fl:

- MSG_NOERROR – w przypadku nadejścia zbyt dużego komunikatu obcięcie go do s bajtów.
- zachowanie domyślne – usunięcie zbyt dużego komunikatu z kolejki i powrót z `errno==E2BIG`

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgrcv(int id, msgbuf *m,  
           size_t s, int typ, int fl);
```

Maski bitowe parametru fl:

- MSG_NOERROR – w przypadku nadejścia zbyt dużego komunikatu obcięcie go do s bajtów.
- zachowanie domyślne – usunięcie zbyt dużego komunikatu z kolejki i powrót z `errno==E2BIG`

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgctl(int id, int cmd, msqid_ds *b
```

msgctl – inne operacje na kolejce komunikatów

- id – lokalny identyfikator kolejki
- b – dane dla IPC_SET i IPC_STAT

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgctl(int id, int cmd, msqid_ds *b
```

msgctl – inne operacje na kolejce komunikatów

- id – lokalny identyfikator kolejki
- b – dane dla IPC_SET i IPC_STAT

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgctl(int id, int cmd, msqid_ds *b);
```

Polecenia w argumencie cmd

- IPC_STAT – odczytanie informacji o kolejce (m.in. UID, GID, czas ostatniej zmiany, itp.)
- IPC_SET – zmiana parametrów kolejki (m.in. UID, GID, prawa dostępu, wielkość, itp.)
- IPC_RMID – usunięcie kolejki z systemu

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgctl(int id, int cmd, msqid_ds *b);
```

Polecenia w argumencie cmd

- **IPC_STAT** – odczytanie informacji o kolejce (m.in. UID, GID, czas ostatniej zmiany, itp.)
- **IPC_SET** – zmiana parametrów kolejki (m.in. UID, GID, prawa dostępu, wielkość, itp.)
- **IPC_RMID** – usunięcie kolejki z systemu

Programy wielowątkowe – IPC/msg

```
int msgctl(int id, int cmd, msqid_ds *b);
```

Polecenia w argumencie cmd

- IPC_STAT – odczytanie informacji o kolejce (m.in. UID, GID, czas ostatniej zmiany, itp.)
- IPC_SET – zmiana parametrów kolejki (m.in. UID, GID, prawa dostępu, wielkość, itp.)
- IPC_RMID – usunięcie kolejki z systemu

Programy wielowątkowe – IPC/shm

Współdzielone segmenty pamięci:

- Umożliwiają równoczesny dostęp wielu aplikacji do wspólnych obszarów pamięci
- Z punktu widzenia systemu operacyjnego są plikami
- Z punktu widzenia aplikacji nie różnią się od normalnych bloków przydzielanych przez malloc

Programy wielowątkowe – IPC/shm

Współdzielone segmenty pamięci:

- Umożliwiają równoczesny dostęp wielu aplikacji do wspólnych obszarów pamięci
- Z punktu widzenia systemu operacyjnego są plikami
- Z punktu widzenia aplikacji nie różnią się od normalnych bloków przydzielanych przez malloc

Programy wielowątkowe – IPC/shm

Współdzielone segmenty pamięci:

- Umożliwiają równoczesny dostęp wielu aplikacji do wspólnych obszarów pamięci
- Z punktu widzenia systemu operacyjnego są plikami
- Z punktu widzenia aplikacji nie różnią się od normalnych bloków przydzielanych przez malloc

Programy wielowątkowe – IPC/shm

```
int shmget(key_t key, size_t s, int fl);
```

Tworzy lub udostępnia istniejący wspólny blok pamięci

- Zwraca lokalny identyfikator wspólnego bloku pamięci o globalnym kluczu `key`.
- Maski bitowe parametru `fl`:
 - `IPC_CREAT` – utworzenie nowego bloku o wielkości `s` bajtów, zaokrąglonej w górę do pełnej strony (domyślnie: udostępnienie istniejącego bloku pamięci)
 - można podać maskę praw dostępu w postaci liczby ósemkowej (np. `0660`).

Programy wielowątkowe – IPC/shm

```
int shmget(key_t key, size_t s, int fl);
```

Tworzy lub udostępnia istniejący wspólny blok pamięci

- Zwraca lokalny identyfikator wspólnego bloku pamięci o globalnym kluczu `key`.
- Maski bitowe parametru `fl`:
 - `IPC_CREAT` – utworzenie nowego bloku o wielkości `s` bajtów, zaokrąglonej w górę do pełnej strony (domyślnie: udostępnienie istniejącego bloku pamięci)
 - można podać maskę praw dostępu w postaci liczby ósemkowej (np. `0660`).

Programy wielowątkowe – IPC/shm

```
int shmget(key_t key, size_t s, int fl);
```

Tworzy lub udostępnia istniejący wspólny blok pamięci

- Zwraca lokalny identyfikator wspólnego bloku pamięci o globalnym kluczu key.
- Maski bitowe parametru fl:
 - **IPC_CREAT** – utworzenie nowego bloku o wielkości s bajtów, zaokrąglonej w górę do pełnej strony (domyślnie: udostępnienie istniejącego bloku pamięci)
 - można podać maskę praw dostępu w postaci liczby ósemkowej (np. 0660).

Programy wielowątkowe – IPC/shm

```
int shmget(key_t key, size_t s, int fl);
```

Tworzy lub udostępnia istniejący wspólny blok pamięci

- Zwraca lokalny identyfikator wspólnego bloku pamięci o globalnym kluczu key.
- Maski bitowe parametru fl:
 - IPC_CREAT – utworzenie nowego bloku o wielkości s bajtów, zaokrąglonej w górę do pełnej strony (domyślnie: udostępnienie istniejącego bloku pamięci)
 - można podać maskę praw dostępu w postaci liczby ósemkowej (np. 0660).

Programy wielowątkowe – IPC/shm

```
void * shmat(int id, void * addr, int fl);
```

Funkcja shmat:

- Dołącza współdzielony blok pamięci do przestrzeni adresowej procesu.
- Nie rozszerza lokalnej przestrzeni adresowej (nie wywołuje brk)!
- Zwraca wskaźnik na wspólny blok pamięci analogiczny do wskaźnika zwracanego przez malloc

Programy wielowątkowe – IPC/shm

```
void * shmat(int id, void * addr, int fl);
```

Funkcja shmat:

- Dołącza współdzielony blok pamięci do przestrzeni adresowej procesu.
- Nie rozszerza lokalnej przestrzeni adresowej (nie wywołuje brk)!
- Zwraca wskaźnik na wspólny blok pamięci analogiczny do wskaźnika zwracanego przez malloc

Programy wielowątkowe – IPC/shm

```
void * shmat(int id, void * addr, int fl);
```

Funkcja shmat:

- Dołącza współdzielony blok pamięci do przestrzeni adresowej procesu.
- Nie rozszerza lokalnej przestrzeni adresowej (nie wywołuje brk)!
- Zwraca wskaźnik na wspólny blok pamięci analogiczny do wskaźnika zwracanego przez malloc

Programy wielowątkowe – IPC/shm

```
void * shmat(int id, void * addr, int fl);
```

Funkcja shmat:

- id – lokalny identyfikator wspólnego bloku pamięci
- Jeżeli addr==NULL blok jest mapowany pod pierwszy wolny adres (decyduje system).
- Jeżeli addr!=NULL blok jest mapowany pod adres addr. Adres musi być wolny i mieć odpowiedni alignment.

Programy wielowątkowe – IPC/shm

```
void * shmat(int id, void * addr, int fl);
```

Funkcja shmat:

- id – lokalny identyfikator wspólnego bloku pamięci
- Jeżeli `addr==NULL` blok jest mapowany pod pierwszy wolny adres (decyduje system).
- Jeżeli `addr!=NULL` blok jest mapowany pod adres `addr`. Adres musi być wolny i mieć odpowiedni alignment.

Programy wielowątkowe – IPC/shm

```
void * shmat(int id, void * addr, int fl);
```

Funkcja shmat:

- id – lokalny identyfikator wspólnego bloku pamięci
- Jeżeli addr==NULL blok jest mapowany pod pierwszy wolny adres (decyduje system).
- Jeżeli addr!=NULL blok jest mapowany pod adres addr. Adres musi być wolny i mieć odpowiedni alignment.

Programy wielowątkowe – IPC/shm

```
void * shmat(int id, void * addr, int fl);
```

Maski bitowe argumentu fl

- SHM_RDONLY – blok pamięci tylko do odczytu
- zachowanie domyślne – blok pamięci do odczytu i zapisu

Programy wielowątkowe – IPC/shm

```
void * shmat(int id, void * addr, int fl);
```

Maski bitowe argumentu fl

- SHM_RDONLY – blok pamięci tylko do odczytu
- zachowanie domyślne – blok pamięci do odczytu i zapisu

Programy wielowątkowe – IPC/shm

```
int shmdt(void * addr);
```

Funkcja shmdt

- Usuwa współdzielony blok pamięci z przestrzeni adresowej procesu.
- Nie kasuje samego bloku pamięci!
- Odpowiednik funkcji free

Programy wielowątkowe – IPC/shm

```
int shmdt(void * addr);
```

Funkcja shmdt

- Usuwa współdzielony blok pamięci z przestrzeni adresowej procesu.
- Nie kasuje samego bloku pamięci!
- Odpowiednik funkcji free

Programy wielowątkowe – IPC/shm

```
int shmdt(void * addr);
```

Funkcja shmdt

- Usuwa współdzielony blok pamięci z przestrzeni adresowej procesu.
- Nie kasuje samego bloku pamięci!
- Odpowiednik funkcji free

Programy wielowątkowe – IPC/shm

```
int shmctl(int id, int cmd, shmid_ds *b);
```

shmctl – inne operacje na współdzielonym bloku pamięci

- id – lokalny identyfikator bloku
- b – dane dla IPC_SET i IPC_STAT

Programy wielowątkowe – IPC/shm

```
int shmctl(int id, int cmd, shmid_ds *b);
```

shmctl – inne operacje na współdzielonym bloku pamięci

- id – lokalny identyfikator bloku
- b – dane dla IPC_SET i IPC_STAT

Programy wielowątkowe – IPC/shm

```
int shmctl(int id, int cmd, shmid_ds *b);
```

Polecenia w argumencie cmd

- **IPC_STAT** – odczytanie informacji o bloku (m.in. UID, GID, czas ostatniej zmiany, itp.)
- **IPC_SET** – zmiana parametrów bloku (m.in. UID, GID, prawa dostępu, wielkość, itp.)
- **IPC_RMID** – usunięcie bloku z systemu

Programy wielowątkowe – IPC/shm

```
int shmctl(int id, int cmd, shmid_ds *b);
```

Polecenia w argumencie cmd

- IPC_STAT – odczytanie informacji o bloku (m.in. UID, GID, czas ostatniej zmiany, itp.)
- IPC_SET – zmiana parametrów bloku (m.in. UID, GID, prawa dostępu, wielkość, itp.)
- IPC_RMID – usunięcie bloku z systemu

Programy wielowątkowe – IPC/shm

```
int shmctl(int id, int cmd, shmid_ds *b);
```

Polecenia w argumencie cmd

- IPC_STAT – odczytanie informacji o bloku (m.in. UID, GID, czas ostatniej zmiany, itp.)
- IPC_SET – zmiana parametrów bloku (m.in. UID, GID, prawa dostępu, wielkość, itp.)
- IPC_RMID – usunięcie bloku z systemu

Programy wielowątkowe – IPC/sem

Semaforey:

- Umożliwiają synchronizację pomiędzy procesami.
- Zabezpieczają współdzielone zasoby przed jednoczesnym dostępem
- Operacje na semaforach są atomowe.

Programy wielowątkowe – IPC/sem

Semaforey:

- Umożliwiają synchronizację pomiędzy procesami.
- Zabezpieczają współdzielone zasoby przed jednoczesnym dostępem
- Operacje na semaforach są atomowe.

Programy wielowątkowe – IPC/sem

Semaforey:

- Umożliwiają synchronizację pomiędzy procesami.
- Zabezpieczają współdzielone zasoby przed jednoczesnym dostępem
- Operacje na semaforach są atomowe.

Programy wielowątkowe – IPC/sem

```
int semget(key_t key, int n, int fl);
```

Tworzy lub udostępnia istniejący zbiór semaforów

- Zwraca lokalny identyfikator zbioru semaforów o globalnym kluczu key.
- Maski bitowe parametru fl:
 - IPC_CREAT – utworzenie nowego zbioru n semaforów.
 - można podać maskę praw dostępu w postaci liczby ósemkowej (np. 0660).

Programy wielowątkowe – IPC/sem

```
int semget(key_t key, int n, int fl);
```

Tworzy lub udostępnia istniejący zbiór semaforów

- Zwraca lokalny identyfikator zbioru semaforów o globalnym kluczu key.
- Maski bitowe parametru fl:
 - IPC_CREAT – utworzenie nowego zbioru n semaforów.
 - można podać maskę praw dostępu w postaci liczby ósemkowej (np. 0660).

Programy wielowątkowe – IPC/sem

```
int semget(key_t key, int n, int fl);
```

Tworzy lub udostępnia istniejący zbiór semaforów

- Zwraca lokalny identyfikator zbioru semaforów o globalnym kluczu key.
- Maski bitowe parametru fl:
 - **IPC_CREAT** – utworzenie nowego zbioru n semaforów.
 - można podać maskę praw dostępu w postaci liczby ósemkowej (np. 0660).

Programy wielowątkowe – IPC/sem

```
int semget(key_t key, int n, int fl);
```

Tworzy lub udostępnia istniejący zbiór semaforów

- Zwraca lokalny identyfikator zbioru semaforów o globalnym kluczu key.
- Maski bitowe parametru fl:
 - IPC_CREAT – utworzenie nowego zbioru n semaforów.
 - można podać maskę praw dostępu w postaci liczby ósemkowej (np. 0660).

Programy wielowątkowe – IPC/sem

```
int semop(int id, sembuf *op, int n);
```

Funkcja `semop` wykonuje **atomowo** zbiór operacji na semaforach.

- `id` – lokalny identyfikator zbioru semaforów
- `op` – tablica operacji
- `n` – ilość operacji (długość tablicy `op`).

Programy wielowątkowe – IPC/sem

```
int semop(int id, sembuf *op, int n);
```

Funkcja `semop` wykonuje **atomowo** zbiór operacji na semaforach.

- `id` – lokalny identyfikator zbioru semaforów
- `op` – tablica operacji
- `n` – ilość operacji (długość tablicy `op`).

Programy wielowątkowe – IPC/sem

```
int semop(int id, sembuf *op, int n);
```

Funkcja `semop` wykonuje **atomowo** zbiór operacji na semaforach.

- `id` – lokalny identyfikator zbioru semaforów
- `op` – tablica operacji
- `n` – ilość operacji (długość tablicy `op`).

Programy wielowątkowe – IPC/sem

```
struct sembuf {  
    unsigned short sem_num;  
    short sem_op;  
    short sem_flg;  
};
```

Struktura `sembuf` definiuje operację na semaforze

- `sem_num` – numer semafora ze zbioru

Programy wielowątkowe – IPC/sem

```
struct sembuf {  
    unsigned short sem_num;  
    short sem_op;  
    short sem_flg;  
};
```

Pole `sem_op` – typ operacji na semaforze

- `sem_op==0` – „czekanie na zero”. Wykonywanie wątku zostaje zawieszone do czasu aż semafor będzie miał wartość 0.
- `sem_op>0` – „zamknięcie semafora”. Wartość `sem_op` zostaje dodana do bieżącej wartości semafora.
- `sem_op<0` – „otwarcie semafora”. Wartość `|sem_op|` zostaje odjęta do bieżącej wartości semafora.

Programy wielowątkowe – IPC/sem

```
struct sembuf {  
    unsigned short sem_num;  
    short sem_op;  
    short sem_flg;  
};
```

Pole `sem_op` – typ operacji na semaforze

- `sem_op==0` – „czekanie na zero”. Wykonywanie wątku zostaje zawieszone do czasu aż semafor będzie miał wartość 0.
- `sem_op>0` – „zamknięcie semafora”. Wartość `sem_op` zostaje dodana do bieżącej wartości semafora.
- `sem_op<0` – „otwarcie semafora”. Wartość `|sem_op|` zostaje odjęta do bieżącej wartości semafora.

Programy wielowątkowe – IPC/sem

```
struct sembuf {  
    unsigned short sem_num;  
    short sem_op;  
    short sem_flg;  
};
```

Pole `sem_op` – typ operacji na semaforze

- `sem_op==0` – „czekanie na zero”. Wykonywanie wątku zostaje zawieszone do czasu aż semafor będzie miał wartość 0.
- `sem_op>0` – „zamknięcie semafora”. Wartość `sem_op` zostaje dodana do bieżącej wartości semafora.
- `sem_op<0` – „otwarcie semafora”. Wartość `|sem_op|` zostaje odjęta do bieżącej wartości semafora.

Programy wielowątkowe – IPC/sem

```
struct sembuf {  
    unsigned short sem_num;  
    short sem_op;  
    short sem_flg;  
};
```

Maski bitowe pola sem_flg:

- **IPC_NOWAIT** – wykonywanie wątku nigdy nie zostanie zawieszone. W przypadku gdy wątek normalnie zostałby zawieszony zwrócenie błędu `errno==EAGAIN`
- **SEM_UNDO** – operacja zostanie automatycznie cofnięta w przypadku zakończenia wykonywania wątku (z jakiegokolwiek przyczyny).

Programy wielowątkowe – IPC/sem

```
struct sembuf {  
    unsigned short sem_num;  
    short sem_op;  
    short sem_flg;  
};
```

Maski bitowe pola sem_flg:

- **IPC_NOWAIT** – wykonywanie wątku nigdy nie zostanie zawieszone. W przypadku gdy wątek normalnie zostałby zawieszony zwrócenie błędu `errno==EAGAIN`
- **SEM_UNDO** – operacja zostanie automatycznie cofnięta w przypadku zakończenia wykonywania wątku (z jakiegokolwiek przyczyny).

Programy wielowątkowe – IPC/sem

```
int semctl(int id, int cmd, shmid_ds *b);
```

shmctl – inne operacje na zbiorze semaforów

- id – lokalny identyfikator zbioru semaforów
- b – dane dla IPC_SET i IPC_STAT

Programy wielowątkowe – IPC/sem

```
int semctl(int id, int cmd, shmid_ds *b);
```

shmctl – inne operacje na zbiorze semaforów

- id – lokalny identyfikator zbioru semaforów
- b – dane dla IPC_SET i IPC_STAT

Programy wielowątkowe – IPC/sem

```
int semctl(int id, int cmd, shmid_ds *b);
```

Polecenia w argumencie cmd

- **IPC_STAT** – odczytanie informacji o zbiorze semaforów (m.in. UID, GID, czas ostatniej zmiany, itp.)
- **IPC_SET** – zmiana parametrów zbioru semaforów (m.in. UID, GID, prawa dostępu, wielkość, itp.)
- **IPC_RMID** – usunięcie zbioru semaforów z systemu

Programy wielowątkowe – IPC/sem

```
int semctl(int id, int cmd, shmid_ds *b);
```

Polecenia w argumencie cmd

- IPC_STAT – odczytanie informacji o zbiorze semaforów (m.in. UID, GID, czas ostatniej zmiany, itp.)
- IPC_SET – zmiana parametrów zbioru semaforów (m.in. UID, GID, prawa dostępu, wielkość, itp.)
- IPC_RMID – usunięcie zbioru semaforów z systemu

Programy wielowątkowe – IPC/sem

```
int semctl(int id, int cmd, shmid_ds *b);
```

Polecenia w argumencie cmd

- IPC_STAT – odczytanie informacji o zbiorze semaforów (m.in. UID, GID, czas ostatniej zmiany, itp.)
- IPC_SET – zmiana parametrów zbioru semaforów (m.in. UID, GID, prawa dostępu, wielkość, itp.)
- IPC_RMID – usunięcie zbioru semaforów z systemu